

Stichting Pensioenfonds
Wolters Kluwer Nederland

Financieel crisisplan

16 november 2022

Inhoudsopgave

1. Beschrijving crisissituatie.....	3
2. Beleidsdekkingsgraad waarbij het fonds er zonder korten niet meer uit kan komen.....	4
3. Maatregelen die ter beschikking staan.....	5
4. Mate van inzetbaarheid van de maatregelen.....	6
5. Indicatie financiële effect van de maatregelen.....	7
6. Evenwichtige belangenafweging.....	7
7. Communicatie met belanghebbenden.....	8
8. Besluitvormingsproces.....	9
9. Beoordeling actualiteit financieel crisisplan.....	9

Inleiding

Op grond van artikel 145 Pensioenwet en artikel 29b Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen heeft Stichting Pensioenfonds Wolters Kluwer Nederland (hierna: 'het fonds') een crisisplan opgesteld en als bijlage opgenomen in de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN).

Een financieel crisisplan is een beschrijving van maatregelen die het fonds op korte termijn zou kunnen inzetten indien in korte tijd de dekkingsgraad zich bevindt of zeer snel beweegt richting kritische waarden waardoor het realiseren van de doelstelling van het fonds in gevaar komt.

Het financieel crisisplan biedt het bestuur van het fonds een leidraad bij het nemen van maatregelen in geval van een crisissituatie, die in korte tijd hard toeslaat. Het crisisplan is daarmee niet een kant-en-klaar plan dat in geval van een crisis uitgevoerd kan worden. Het bestuur zal de concrete maatregelen altijd afstemmen op de aard van de crisis en de omstandigheden van dat moment.

Het financieel crisisplan is niet hetzelfde als een herstelplan. Een herstelplan beschrijft concrete maatregelen, gericht op herstel uit een bestaande tekortsituatie. Het crisisplan is gericht op toekomstige crisissituaties.

1. Beschrijving crisissituatie

Het bestuur heeft onderstaande crisissituaties gedefinieerd. Daarbij is, indien van toepassing, aangegeven bij welk niveau van de beleidsdekkingsgraad sprake is van een crisissituatie.

Nr	Crisissituatie	Kritische waarde van de beleidsdekkingsgraad
1	Indien geen (volledige) toeslagverlening kan plaatsvinden	< 123,9%
2	Indien het fonds niet binnen drie jaar kan herstellen van een dekkingstekort (beleidsdekkingsgraad en feitelijke dekkingsgraad <104,0%)	< 104,0% op vier opeenvolgende jaarultimo
3	Een ernstige verstoring van de financiële markten	Continu

Een van de doelstellingen van het fonds, zoals beschreven in paragraaf 2.2 van de ABTN is het waardevast houden van de pensioenaanspraken. Hoewel het realiseren van deze doelstelling onder andere afhankelijk is van het behaalde rendement, wordt het niet kunnen verlenen van toeslagen (indexatie) als een crisissituatie beschouwd. De ambitie kan niet worden waargemaakt. In paragraaf 4.3 van de ABTN is aangegeven, dat het fonds de toeslagverlening zal beperken, conform de wettelijke bepalingen. Indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan 110% worden geen toeslagen verleend. Tussen 110% en 123,9% (bovengrens per 31 december 2021, die jaarlijks wordt vastgesteld) worden de toeslagen gedeeltelijk toegekend. De toeslagverlening wordt beperkt om herstel naar een situatie van volledige toeslagverlening te bevorderen. In paragraaf 4.3 van de ABTN wordt aangegeven dat het fonds in afwijking van bovenstaande per 1 januari 2023 de intentie heeft gebruik te maken van de tijdelijke versoepeling van de toeslagverleningsregels.

Indien het fonds een reservetekort heeft wordt een herstelplan opgesteld. Indien het niet mogelijk blijkt om in geval het eigen vermogen lager is dan het minimaal vereist eigen vermogen, zonder bijstorten van de werkgever of korten van pensioenaanspraken en -rechten, binnen drie jaar te herstellen tot een beleidsdekkingsgraad van 104,0% (minimaal vereiste beleidsdekkingsgraad), is sprake van een ernstige crisissituatie.

Het fonds zal in een dergelijke situatie een beroep doen op Wolters Kluwer. Wolters Kluwer heeft echter geen harde verplichting tot bijstorten. In de uitvoeringsovereenkomst is vastgelegd dat het fonds in overleg zal treden met Wolters Kluwer voor een extra bijdrage als het fonds een feitelijke dekkingsgraad heeft lager dan 104,0%.

Indien de beleidsdekkingsgraad op de peildatum van 31 december en in de jaren daarvoor op vier opeenvolgende peildata lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad van 104,0% en op dat moment de feitelijke dekkingsgraad ook lager is dan 104,0%, wordt het verschil tussen de feitelijke dekkingsgraad en 104,0% met een direct door te voeren korting op de pensioenaanspraken en -rechten overbrugd. Deze korting volgt uit het herstelplan.

Bij een ernstige verstoring van de financiële markten kan de beleidsdekkingsgraad of de feitelijke dekkingsgraad van het fonds zodanig scherp dalen, dat sprake is van een acute crisissituatie. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het instorten van de aandelenbeurs.

2. Beleidsdekkingsgraad waarbij het fonds er zonder korten niet meer uit kan komen (de kritische dekkingsgraad)

De kritische dekkingsgraad is de beleidsdekkingsgraad waarbij het vereist eigen vermogen naar verwachting niet binnen acht jaar kan worden bereikt zonder kortingsmaatregelen en wordt jaarlijks vastgesteld (zie paragraaf 4.4 van de ABTN). Indien de beleidsdekkingsgraad en de feitelijke dekkingsgraad op de peildatum van 31 december lager zijn dan de kritische dekkingsgraad, wordt het verschil tussen de feitelijke dekkingsgraad en de kritische dekkingsgraad met een direct door te voeren korting op de pensioenaanspraken en -rechten overbrugd. Deze korting volgt uit het herstelplan.

De hoogte van de kritische dekkingsgraad is afhankelijk van de gebruikte parameters, zoals het verwachte rendement, de rentecurve, de ontwikkeling van sterfte- en andere actuariële grondslagen. De parameters voldoen aan de normen van DNB. Uitgangspunt is het strategisch beleggingsbeleid. In onderstaand overzicht is de gevoeligheid weergegeven van de hoogte van de rente op de hoogte van de kritische dekkingsgraad. Ook deze cijfers worden jaarlijks herzien (in geval een herstelplan wordt opgesteld). Voor de rente wordt gebruik gemaakt van de rentetermijnstructuur, zoals die wordt gepubliceerd door DNB en die door pensioenfondsen moet worden gebruikt bij de waardering van de pensioenverplichtingen.

Nr	Crisissituatie	Kritische waarde van de beleidsdekkingsgraad
1	Rentetermijnstructuur ultimo 2021	<96,8%
2	Rentetermijnstructuur ultimo 2021 -/- 1%	<96,2%
3	Rentetermijnstructuur ultimo 2021 +/- 1%	<97,4%

3. Maatregelen die ter beschikking staan

Het fonds kan de volgende maatregelen in overweging nemen om de beleidsdekkingsgraad te verhogen of om te voorkomen dat de beleidsdekkingsgraad verder wegzakt richting een kritische grens.

a. *Premieverhoging*

Het fonds hanteert een kostendekkende premie volgens de grondslagen die zijn vastgelegd in paragraaf 4.2 van de ABTN. De mogelijkheden van extra premieverhogingen zijn beperkt.

b. *Beperken of niet toekennen van toeslagen*

Indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan 123,9% worden de toeslagen beperkt volgens het in paragraaf 1 beschreven beleid. Indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan 110% worden geen toeslagen toegekend. Het bestuur kan indien nodig het beleid aanpassen door de ondergrens te verhogen.

c. *Bijstorting werkgever*

De werkgever is bereid in overleg te treden met het fonds over een aanvullende bijdrage indien het fonds feitelijke dekkingsgraad heeft lager dan 104,0%. De werkgever heeft echter geen harde bijstortingsverplichting.

d. *Aanpassing beleggingsbeleid en contingency plan*

In het geval van een (dreigende) crisis (met gevolgen) op de financiële markten, kan het fonds maatregelen treffen om het beleggingsrisico te reduceren. Deze maatregelen en de te volgen procedures zijn vastgelegd in een contingency plan (zie ook paragraaf 8). Het fonds wordt daarbij ondersteund door BlackRock, die onder andere scenario-analyses maakt en stresstesten uitvoert. Beschermingsmaatregelen kunnen onder andere worden getroffen met behulp van derivaten. Met dit instrumentarium is het fonds beter in staat de beleggingsrisico's te beheersen en tijdig te reageren.

Afgezien van crisissituaties kan het fonds het beleggingsrisico beperken, als de financiële positie daartoe aanleiding geeft. Daartoe worden ALM-studies uitgevoerd en vindt continue monitoring van de risico's plaats.

e. *Versoberen van de pensioenregeling (zonder verlaging van de premie)*

Het fonds kan in overleg met de sociale partners de pensioenregeling versoberen zonder verlaging van de premie. Het premieoverschot kan worden gebruikt voor bufferopbouw. De maatregel is sterk afhankelijk van de sociale partners en de mogelijkheid om deze in te zetten dus beperkt.

f. *Korten van pensioenaanspraken en -rechten*

Indien de andere maatregelen onvoldoende effect sorteren moet het fonds de pensioenaanspraken en -rechten verlagen. Dit wordt gezien als een uiterste maatregel. Alle deelnemers worden in beginsel procentueel gelijk gekort. De korting wordt aangekondigd op het moment dat een tijdig herstel onmogelijk lijkt op basis van de daartoe uitgevoerde berekeningen (zie ook paragrafen 1 en 2).

De prioritering van de inzet van de maatregelen volgt min of meer uit bovenstaande beschrijving. Als eerste wordt voor een kostendekkende premie gezorgd. Daarna wordt bij lagere dekkingsgraden de toeslagverlening beperkt. Vervolgens volgt het overleg met de werkgever. Tot slot moet een korting worden toegepast. Aanpassingen van het beleggingsbeleid kunnen los hiervan altijd, of tegelijk met andere maatregelen worden uitgevoerd. Dit is sterk

afhankelijk van de hoogte van de beleidsdekkingsgraad, maar ook van de economische omgeving. Het versoberen van de pensioenregeling is sterk afhankelijk van de medewerking van sociale partners.

4. Mate van inzetbaarheid van de maatregelen

In onderstaand overzicht wordt aangegeven wat de mate van inzetbaarheid is voor het bestuur, en welke belanghebbenden invloed hebben op de besluitvorming.

Nr.	Maatregel	Inzetbaarheid	Instemming (i)/overleg (o)/adviesrecht (a)
a	Premieverhoging	Laag	Sociale partners (i) verantwoordingsorgaan (a)
b	Beperking/niet toekennen toeslagen	Hoog	Verantwoordingsorgaan (a)
c	Bijstorting werkgever	Laag	werkgever (o)
d	Aanpassing beleggingsbeleid	Hoog	Verantwoordingsorgaan (a)
e	Versoberen pensioenregeling	Hoog	Sociale partners (i)
f	Korten pensioenaanspraken en -rechten	Hoog	Verantwoordingsorgaan (a)

De maatregelen b, d en f zullen voor advies voorgelegd worden aan het verantwoordingsorgaan. Het bestuur kan echter zelfstandig besluiten en de inzetbaarheid van deze maatregelen is daardoor hoog.

De maatregelen a en e (deels) hebben de instemming nodig van sociale partners. De inzetbaarheid van maatregel a wordt laag geacht, omdat het bestuur niet zelf de premie kan verhogen. Maatregel e wordt hoog inzetbaar geacht, omdat het bestuur ook zelfstandig de regeling kan versoberen.

Maatregel c is volledig afhankelijk van de bereidheid van de werkgever bijstortingen te doen. De werkgever heeft geen harde bijstortingsverplichting. De inzetbaarheid wordt daarom laag geacht.

5. Indicatie financiële effect van de maatregelen

In onderstaande tabel wordt weergegeven wat de effectiviteit van de maatregel op de hoogte van de beleidsdekkingsgraad is.

Nr.	Maatregel	effectiviteit op de beleidsdekkingsgraad
a	Premieverhoging	Laag
b	Beperking/niet toekennen toeslagen	Laag
c	Bijstorting werkgever	Hoog
d	Aanpassing beleggingsbeleid	Laag
e	Versoberen pensioenregeling	Laag
f	Korten pensioenaanspraken en -rechten	Hoog

De maatregelen a, b (tenzij de inflatie hoog is), d en e hebben een gering effect op de beleidsdekkingsgraad. De maatregelen remmen hooguit een daling van de beleidsdekkingsgraad af of scheppen een beperkte ruimte voor bufferopbouw. Zo is een verhoging van de premie weinig effectief, mede door de bestaande verhouding actieven/niet actieven binnen het fonds. De maatregelen kunnen echter afdoende zijn als het fonds nog in staat is op eigen kracht te herstellen.

Als het fonds niet meer in staat is om binnen de in paragrafen 1 en 2 genoemde termijn te herstellen, kan alleen een beroep op de werkgever of het korten van de aanspraken soelaas bieden. Afhankelijk van de omvang van de bijstorting, kan de beleidsdekkingsgraad positief worden beïnvloed. Daarbij dient echter opgemerkt te worden dat de mate van inzetbaarheid van deze maatregel laag wordt geacht (zie paragraaf 4). Ook de kortingsmaatregel is bijzonder effectief, omdat de hoogte van de korting kan worden vastgesteld op het gewenste niveau.

6. Evenwichtige belangenafweging

De evenwichtige belangenafweging staat bij de besluitvorming van het bestuur altijd voorop. Bij het uitwerken van een plan worden de belangen van alle betrokkenen uitdrukkelijk in ogenschouw genomen.

Het behoud van pensioenaanspraken en -rechten heeft de hoogste prioriteit. Daarom wordt een kostendekkende premie gevraagd voor de nieuwe opbouw van pensioenaanspraken, om te voorkomen dat door een te lage premie de al opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten aangetast worden.

Het bestuur zal bij een onvoldoende financiële situatie overleg voeren met de werkgever om kortingen te voorkomen. De werkgever heeft echter aangegeven de bijdrage aan de pensioenregeling te willen maximaliseren in verband met de eigen bedrijfsvoering.

Bij een beperking van de toeslagverlening of het toepassen van een korting zullen alle pensioenaanspraken en -rechten van de deelnemers evenwichtig worden behandeld. Een afwijking van deze regel zal met goede argumenten onderbouwd moeten worden.

In 2012 is de basis voor de toeslagverlening voor actieve deelnemers gewijzigd van loonindex naar prijsindex, zodat alle pensioenaanspraken en -rechten met de prijsindex worden verhoogd, als er toeslagen worden verleend. Deze maatregel heeft de gelijke behandeling van alle belanghebbenden bevorderd.

7. Communicatie met belanghebbenden

De communicatie met belanghebbenden betreft zowel de communicatie over het bestaan van het crisisplan als de communicatie in geval van een crisissituatie.

a. *Communicatie over het crisisplan*

Na vaststelling door het bestuur en advies van het verantwoordingsorgaan zal (de update van) het crisisplan worden gecommuniceerd:

- Het crisisplan zal worden gepubliceerd op de website van het fonds.
- In het jaarbericht zullen actieve deelnemers en pensioengerechtigden worden geattendeerd op het crisisplan en worden verwezen naar de website van het fonds.
- Het verantwoordingsorgaan, de sociale pensioencommissie, de COR en de werkgever zullen een exemplaar van het crisisplan toegestuurd krijgen.

b. *Communicatie in geval van een beperking of niet toekennen van de toeslagverlening*

Bij een beperking van de toeslagverlening worden de belanghebbenden als volgt geïnformeerd:

- Het bestuursbesluit over de (beperking van) de toeslagverlening wordt na advies van het verantwoordingsorgaan binnen een maand gepubliceerd op de website van het fonds.
- Pensioengerechtigden worden geïnformeerd over de toeslagverlening via de pensioenopgave die jaarlijks in de maand januari wordt verzonden.
- Actieve en gewezen deelnemers worden geïnformeerd over de toeslagverlening via de pensioenopgave (UPO), die jaarlijks wordt verzonden.

c. *Communicatie in geval van een korting op de pensioenaanspraken en -rechten*

In het geval dat het fonds niet meer binnen de wettelijke termijn kan herstellen van een vermogenstekort en na advies van het verantwoordingsorgaan een korting toepast op de pensioenen worden de belanghebbenden als volgt geïnformeerd:

- Deelnemers worden binnen een maand na de aankondiging van een voorgenomen korting per brief geïnformeerd.
- Deelnemers worden binnen een maand na de aankondiging van een definitieve korting per brief geïnformeerd. Pensioengerechtigden moeten ten minste drie maanden voordat een korting wordt doorgevoerd hierover worden geïnformeerd. Voor actieve deelnemers, gewezen deelnemers en andere aanspraakgerechtigden is die termijn één maand.
- Het bestuursbesluit over de (voorgenomen) korting wordt binnen een maand gepubliceerd op de website van het fonds.
- Gelijk met de informatie aan de deelnemers worden de werkgever, het verantwoordingsorgaan en de COR per brief op de hoogte gesteld van de (voorgenomen) korting.

Naast de genoemde informatieverstrekking kunnen belanghebbenden de website van het fonds raadplegen, waarop iedere maand de actuele beleidsdekkingsgraad wordt gepubliceerd, met een toelichting op de implicaties, en de uitkomsten van de jaarlijkse haalbaarheidstoets. Verder worden actieve deelnemers en pensioengerechtigden geïnformeerd via het jaarbericht (nieuwsbrief). Bovendien informeert het fonds deelnemers proactief over de financiële situatie bij het fonds als daartoe aanleiding is.

8. Besluitvormingsproces

In veel van de in dit crisisplan beschreven situaties is geen sprake van een acute crisis en kan het reguliere besluitvormingsproces worden doorlopen, dat in dit plan niet verder wordt uitgewerkt.

Is de crisissituatie wel acuut, bijvoorbeeld als gevolg van ernstig verstoorde financiële markten, dan kan het bestuur versneld tot actie overgaan (zie ook paragraaf 3 contingency plan):

- Ieder bestuurslid, medewerker van het pensioenbureau of BlackRock kan een crisissituatie signaleren.
- Het bestuur besluit welke maatregelen worden genomen.
- De gevolgen van de maatregelen worden in kaart gebracht.
- Het pensioenbureau voert het besluit uit in samenwerking met BlackRock en informeert de belanghebbenden.
- De maatregel wordt na uitvoering geëvalueerd door het bestuur.

9. Beoordeling actualiteit financieel crisisplan

Het crisisplan zal jaarlijks worden geactualiseerd. Dit zal gebeuren bij de (in beginsel) eveneens jaarlijkse update van de ABTN.